

Cursus Landschapsambassadeur

Prehistorie. De geschiedenis van de vroegste bewoning

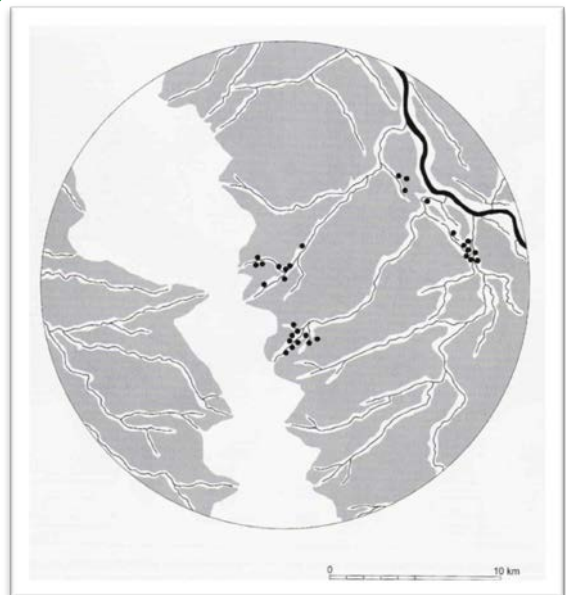

Jagers en verzamelaars in de Steentijd (B.Brobbe)

De kennis over de mensen die in de Prehistorie hier rondtrokken en de kennis over de Romeinse tijd, is vooral gebaseerd op vondsten bij opgravingen. Via de jacht, de visserij en het verzamelen van eetbaar plantenmateriaal vergaarden zij hun dagelijkse

kost bij elkaar. Op strategische plekken, langs de oever van de Maas en de rand van de Peel, sloegen zij voor korte tijd hun bivak op.

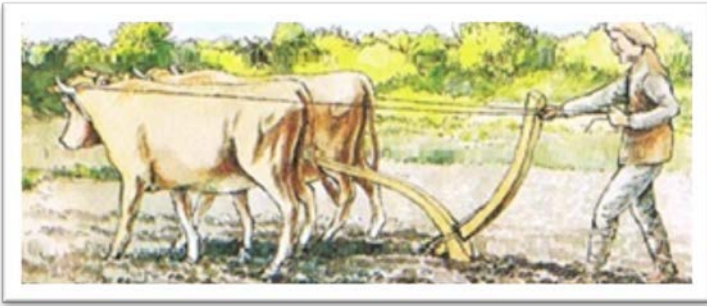
Maar rond 4000 v. Chr. treedt een ingrijpende verandering in deze levenswijze op als zij langzaam overschakelen op een boerenbestaan. Zij bouwen woonstalhuizen van hout, leem en riet. Met vuurstenen bijlen kappen ze een stukje bos voor de aanleg van een akkertje en ze houden vee. Voor het inzaaien wordt de akkergrond met een hak losgewoeld en later, in de bronstijd, met een houten eergetouw (=een haakploeg). Hiermee werd de grond opengescheurd. Verder kenden zij het gebruik van aardewerk.

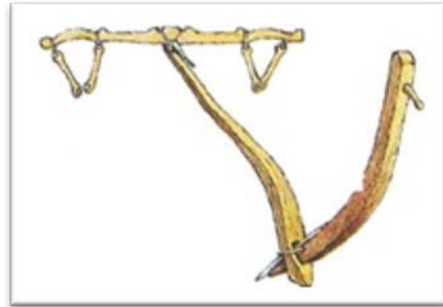
Vindplaatsen van menselijke activiteit uit de (midden) Steentijd (Leo Verhart)

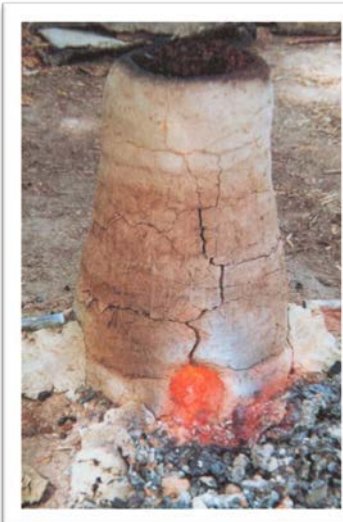
*Reconstructie van een boerderij uit de late Steentijd
(Fac.Archeologie Universiteit Leiden. A.L.van Gijn)*

Ploegen met een eergetouw (B.Brobbeel)

Eergetouw, het oudste type ploeg (B.Brobbeel)

Schachtoven (Leo Verhart)

Vanaf ca. 800v Chr. lukt het de bewoners om in lemen schachtovens uit ijzeroer, ijzer te produceren. Dat schept de mogelijkheid om gereedschap, wapens, en gebruiksartikelen van ijzer te maken.

Ploegschoen, Hoogveld Horst
(Limburgs Museum)

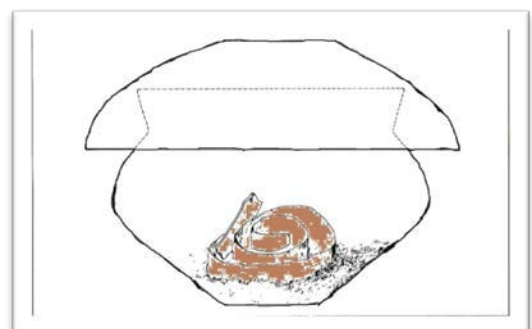
Ijzerdepot (25-30 cm), Hoogveld Horst
(Limburgs Museum)

Grafgift vorstengraf Meerlo
(Limburgs Museum: in bruikleen Centre Céramique Maastricht, collectie LGOG)

Een toename aan variaties in vaardigheden leidt tot de ontwikkeling van specifieke beroepen (bijvoorbeeld smid) maar tegelijkertijd ook tot sociale rangordes binnen de gemeenschap. Dit laatste zie je terug in urnenvelden met zogenoemde vorstengraven.

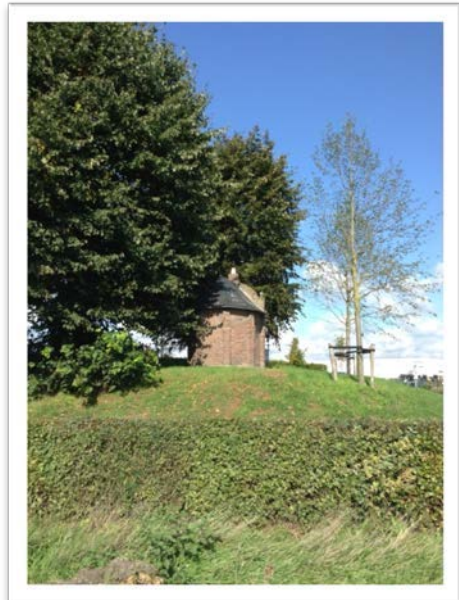
Vorstengraven zijn extra grote grafheuvels die van kostbare grafgiftten zijn voorzien (in o.a. Meerlo en Hegelsom).

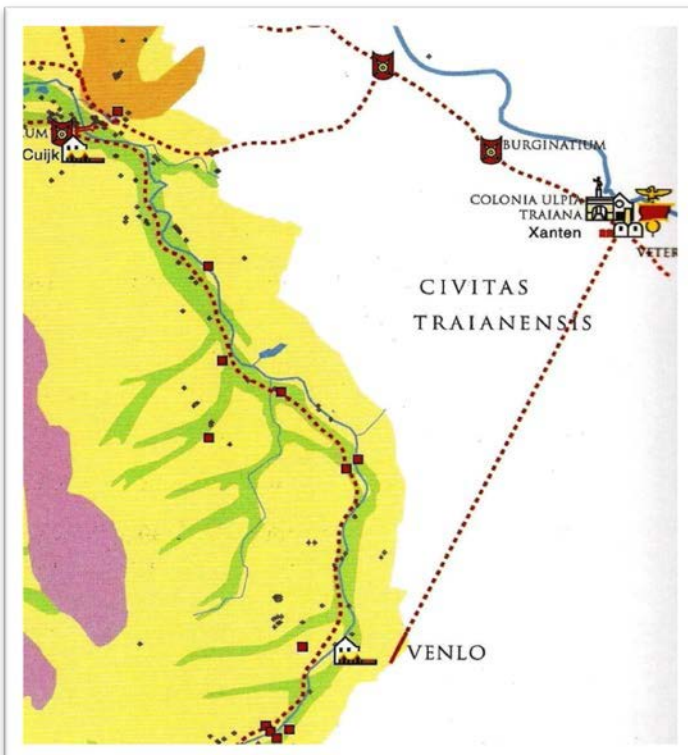
Reconstructie urn vorstengraf Hegelsom

Grafheuvel Meerlo

Grafheuvel Horst met Annakapel

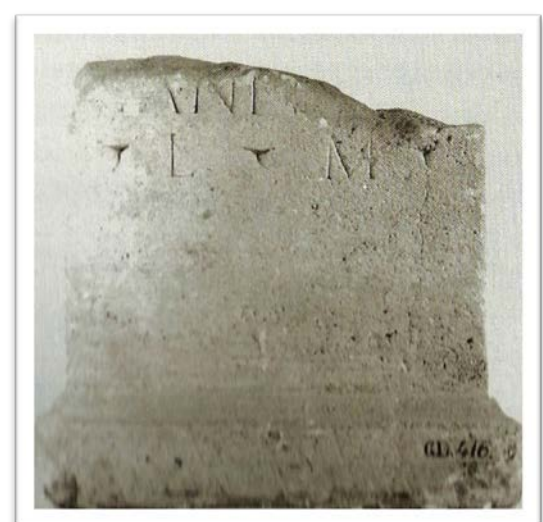

Veronderstelde Romeinse hoofdwegen
(ADC Archeoprojecten Amersfoort)

Met de komst van de Romeinen (50 v. Chr.) treedt een tijd aan van grote veranderingen. Voor een snelle verplaatsing van hun legioenen en handelswaar werden wegen aangelegd. De wegen verbonden belangrijke militaire versterkingen en werden onder regie van het leger aangelegd. Een van deze wegen liep over de westoever van de Maas van Tongeren naar Nijmegen. Waarschijnlijk lag aan deze route bij Lottum een militaire controlepost en een klein heiligdom.

Wachtposttoren (F. Mensink)

Altaarsteen (RMO Leiden)

De Romeinen pakten de landbouw en veeteelt grootschalig aan. Daarvoor bouwden zij grote herenboerderijen, de zogenoemde villa's (In Lomm, Schandelo en Hout-Blerick). Vlees en graan van deze gemengde bedrijven was bestemd voor de garnizoenen en steden (o.a. Xanten). De vondst van een vergulde zilveren helm in de Peel getuigt van de militaire aanwezigheid van de Romeinen in deze regio.

Reconstructie Romeinse villa (Vaesrade)

Gouden Helm (RMO Leiden)

Links:

Romeinse wegen: <https://www.youtube.com/watch?v=QmprZ3HKqpM>

